OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSE

af 18. maj 1977

i sagen nr. 219o/73 om fredning af et ca. 2.6oo ha stort areal mellem "Tipperne" og Nymindegab beliggende i Egvad kommune og Holmsland kommune i Ringkøbing amt og Blåbjerg kommune i Ribe amt.

(Ofn. 219o/73)

TILHØRER K. TØRNAES.

~~KYSTPARKEN 49~~

~~6. 710. ESBJERG. V.~~

ØSTRE KIRKEVEJ 5
HJARNØ
8700 HORSENS

I N D H O L D S F O R T E G N E L S E.

	side
I. Hovedindholdet af fredningsnævnets kendelse af 29. december 1972.	1
A. Sagens baggrund og rejsning.	1
B. Nærmere om områderne.	3
C. Ejerforholdene m.m.	3
D. Fredningsnævnets beslutning - bortset fra erstatninger.	4
II. Overfredningsnævnets behandling.	
A. Anke.	5
B. Besigtigelse og forhandling.	5
C. Overfredningsnævnets beslutninger.	5
1. Fredningens omfang.	5
2. Fredningens indhold.	6
a. Generelle bestemmelser.	6
b. Særligt vedrørende enkelte ejendomme.	9
III. Erstatninger.	
A. Fredningsnævnets beslutning.	1o
B. Overfredningsnævnets beslutning.	1o
C. Taksationskommissionens beslutning.	11
De enkelte ejendomme.	13-21

NOTER: 3-4-7

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1977, den 18. maj , afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 219o/73 om fredning af et ca. 2.6oo ha stort areal mellem "Tipperne" og Nymindegab beliggende i Egvad kommune og Holmsland kommune i Ringkøbing amt og Blåbjerg kommune i Ribe amt.

I. Hovedindholdet af fredningsnævnets kendelse af 29. december 1972.

A. Sagens baggrund og rejsning.

Ved kendelse af 29. december 1972 gennemførte fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds fredning af et ca. 2.6oo ha stort areal mod en samlet erstatning på 2.928.36o kr. til ialt 76 jordejere og ca. 16o hytteejere på lejet areal.

Sagen var begæret rejst af fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt i skrivelse af 3o. marts 1971, hvorefter bekendtgørelse fandt sted i tiden fra den 1o. - 15. april s.å.

Ved sagsrejsningen har fredningsplanudvalget afgrænset området således: mod nord af fuglereservatet Tipperne, mod øst af Falen dyb og Falen å, mod syd af Anerbjerge, Nymindegab plantage samt amtsgrænsen mod Ribe amt og mod vest af Vesterhavet og Nymindegab-Hvide Sande landevej.

Fredningens indhold burde efter fredningsplanudvalgets opfattelse gå ud på, at arealet bevares i sin nuværende tilstand samt at en eksisterende, i forhold til bygningslovgivningen lovlig hyttebebyggelse fjernes inden for en frist af 5 år, jfr. naturfredningslovens § 2o, stk. 1, sidste pkt.

Som motivering for ovenstående anførte fredningsplanudvalget, at det på grundlag af den af naturfredningskommissionen foretagne opdeling af det danske landskab, hvorved visse landskaber med særlig rigdom i videnskabelig henseende er udpeget som fremtidige naturparker, ved et supplerende analysearbejde er godtgjort, at landskabet mellem Skallingen i Ribe amt og Tipperne i Ringkøbing amt udgør et landskab, som i ganske særlig grad fortjener, at der gøres en indsats for at beskytte landskabet og bevare dets værdier såvel af hensyn til de videnskabelige og undervisningsmæssige interesser som af hensyn til befolkningens muligheder for at opleve frie åbne landskaber.

I den nordlige del af området er der gennem offentlige erhvervelser og fredninger sket en sikring af meget væsentlige arealer, men i andre privatejede dele af området er der en betydelig konflikt mellem fredningsinteresserne og en gennem de senere år stadigt tiltagende ulovlig bebyggelse af jagthytter og sommerhuse.

Ligeledes anførte fredningsplanudvalget, at det forud for sagens rejsning har ført forhandlinger med deltagelse af repræsentanter for Ringkøbing amtsråd, Egvad kommunalbestyrelse samt lodsejere og husejere i området. Under forhandlingerne har Egvad kommunalbestyrelse tilsluttet sig en fredning af de omhandlede arealer, herunder at såvel den eksisterende i forhold til bygningslovgivningen ulovlige bebyggelse i den centrale del af området fjernes (ca. 24o huse), som at der sker en fjernelse af de i forhold til bygningslovgivningen lovlige huse (ca. 16o huse).

Herefter anmodede udvalget ved skrivelse af 26. juni 197o Ringkøbing amtsråd om at foranledige de 24o - i forhold ti landsbyggeloven - ulovligt opførte sommerhuse fjernet, og på si møde den 11. august 197o besluttede amtsrådets tekniske udvalg at efterkomme udvalgets opfordring.

B. Nærmere om områderne.

Fredningspåstanden omfattede de - senere fredede - ca. 2.6oo ha omkring Værnengene, Bjålum klit og Nymindestrømmen, de henligger som klitter, enge og rørskove, afbrudt af de enkelte dyrkede områder. Landskabet er dannet ved samspillet mellem udløbet fra Ringkøbing fjord og Vesterhavet. På Holmsland klit findes mod vest havklitter, mens arealerne mod øst henligger so delvis ekstensivt udnyttede landbrugsarealer, afgrænset mod Nymindestrømmen af et smalt rørskovbælte.

Nymindestrømmen, der er rester af det nu lukkede udløb fra Ringkøbing fjord til Vesterhavet, er allerede tidligere fredet fra Nymindegab mod syd ved kendelse afsagt af fredningsnævnet for Ribe amt den 2o. september 1947.

Påstanden i nærværende sag omfattede blandt andet den resterende del af Nymindestrømmen, der som en bred å med rørbevoksede holme slynger sig mellem Holmsland klit og Bjålum klit, hvis grå klitter omkranser en række hedekær.

Nord og øst for Bjålum klit strækker sig store eng- og rørskovarealer med større og mindre fladvandede søer og loer - kun afbrudt af tre markante klitformationer, "Store Mjøl", "Lille Mjøl" og "Grønbjerg".

Størstedelen af engarealerne henligger som permanente græsningsarealer, medens en række lodder syd og nord for klitformationerne er taget i anvendelse til agerbrug. Der findes i området en righoldig ynglebestand af strandengs- og rørskovfugle, og forår og efterår raster og fouragerer store flokke af vade- og svømmefugle dels i området, dels på det umiddelbart nord for liggende reservat "Tipperne".

C. Ejerforholdene m.m.

Ca. 3oo ha tilhører det offentlige. Landbrugsministeriet administrerer arealer på Holmsland klit i og langs med Ny-

mindestrømmen. Dele af disse arealer er udlagt som videnskabeligt reservat. Vandbygningsvæsenet råder over mindre arealer ved Nymindestrømmen, medens forsvarsministeriet ejer arealer med skydebaneanlæg på Holmsland klit.

Ca. 1.6oo ha er fællesjord, der ejes af et stort antal parthavere, samlet i interessentskaberne Dagsletters Værn, Gammel Værn og Hartkorns Værn. De ovenfor under B nævnte permanente græsningsarealer findes fortrinsvis inden for dette område, der også rummer de væsentligste rørskovsarealer. Inden for interessentskabernes matrikulerede arealer findes ialt ca. 5oo ha vandarealer, væsentligst i det fladvandede "Værn Sande".

De resterende arealer ejes af ca. 8o lodsejere. De fleste af disse arealer er udlodder, idet kun 3 samlede landbrugsejendomme ligger i eller grænser til dette område.

De ovenfor nævnte interessentskaber samt de lodsejere, hvis jord ligger nord for Bjålum klit, administrerer i fællesskab jagten for deres arealer ved salg af dag- og årskort til jægere.

Endvidere har oprindelig I/S Dagsletters Værn, senere også 11 andre lodsejere, mod betaling af årlig leje tilladt opstilling af jagt- og weekend hytter ved "Store Mjøl", Lille Mjøl" og "Grønbjerg". På og omkring disse klitter findes således i dag en hyttebebyggelse, bestående af ca. 4oo hytter, hvoraf de ca. 24o er opført efter landsbyggelovens ikrafttræden i 1961, og til hvis opførelse der ikke har været indhentet de fornødne tilladelser fra bygningsmyndigheden, medens de ca. 16o hytter er opført tidligere og ikke efter den dagældende lovgivning har skullet godkendes af nogen bygningsmyndighed.

D. Fredningsnævnets beslutning.

Ved fredningsnævnets kendelse af 29. december 1972 er fredningen i det væsentligste gennemført i det af fredningsplanudvalget påståede omfang og med de af udvalget foreslåede fredningsbestemmelser, herunder fjernelse senest 3o. marts 1983 af hytter, som ikke måtte være fjernet i henhold til anden lovgivning. Ved kendelsen tillagdes offentligheden ret til færdsel ad stier og veje i området i et nærmere bestemt omfang.

II. Overfredningsnævnets behandling.

A. Anke.

Fredningsnævnets kendelse blev indanket af 6o ejere af fredede arealer samt af næsten alle hyttejere. Jordejerne nedlagde påstand om højere erstatning, dog for nogles vedkommende principalt med påstand om, at fredningen blev opgivet eller begrænset. De ankende hytteejere påstod hytterne bevaret uanset fredningen.

B. Besigtigelse og forhandlinger.

Overfredningsnævnet har den 6. og 7. maj 1974 afholdt besigtigelse med efterfølgende forhandlinger med deltagelse af de ankende lods- og hytteejere eller deres repræsentanter samt med repræsentanter for fredningsnævnet for Ribe amt, fredningsplanudvalgene for Ringkøbing og Ribe amter, Ringkøbing og Ribe amtsråd, Holmsland, Egvad og Blåbjerg kommuner, direktoratet for skov- og klitvæsenet, forsvarets bygningstjeneste, naturfredningsrådet og Danmarks Naturfredningsforening.

Det konstateredes under besigtigelsen, at der, bortset fra den omfattende hyttebebyggelse, som er forlangt fjernet dels i henhold til fredningsnævnets kendelse og dels i henhold til anden lovgivning, kun findes meget få bebyggelser på de fredede arealer.

Efter anmodning beså man dels enkelte hytter og huse, som ejere havde på egen grund, og dels hytter på lejet grund, sam Værn Sande.

Endvidere besigtigedes hos lb.nr. 77 (Mette Kristensen) den på ejendommen beliggende private landingsbane, som fredningsnævnet har tilladt udvidet med en øst-vestgående landingsbane.

C. Overfredningsnævnets beslutninger.

1. Fredningens omfang.

Overfredningsnævnet har besluttet at stadfæste de ved fredningsnævnets kendelse fastsatte grænser for fredningen. Efter fredningsplanudvalgets anmodning holdes dog et ca. o,3 ha stort areal af matr.nr. 5 pp, Lønne Præstegård, lb.nr. 8o, uden for fredningen.

Fredningens areal udgør herefter 2.598,1 ha.

2. Fredningens indhold.

De af fredningsnævnet fastsatte servitutbestemmelser stadfæstes med mindre ændringer.

For det fredede gælder herefter følgende:

a. Generelle bestemmelser.

§ 1. Arealerne skal med nedenfor nævnte undtagelser bevares i deres nuværende tilstand.

Der må ikke opføres bygninger, opstilles boder, skure, telte, campingvogne eller andre letflyttelige indretninger af bygningsmæssig karakter, master eller andre lignende indretninger bortset fra skydetønder. Undtaget fra forbudet mod opførelse af ny bebyggelse er alene driftsbygninger og skure (læskure, staklader og lignende), som er erhvervsøkonomisk nødvendige for landbrug, idet sådanne bygninger kan opføres, når deres udseende og placering er godkendt af fredningsnævnet, efter at nævnet har indhentet en udtalelse fra naturfredningsrådet. Krav til sådanne bygninger og skure bør stilles således, at disse ikke fordyres eller bliver mindre praktiske.

§ 2. Der må ikke foretages terrænændringer ved afgravning, påfyldning og lignende.

Nærværende bestemmelse er ikke til hinder for, at den enkelte lodsejer udnytter eksisterende grusforekomster på den af ham ejede jord til eget brug og i samme omfang som hidtil mod pligt til at retablere forholdene i marken efter udnyttelsen. Undtaget fra forbudet mod terrænændringer er iøvrigt alene arbejder i forbindelse med sandflugtsdæmpning, vedligeholdelsesarbejder på klitter og dæmninger samt oprensning af bestående kanaler og grøfter, som er nødvendig for den nuværende landbrugsmæssige udnyttelse af arealerne.

Efter tilladelse fra fredningsnævnet kan der foretages anlæg af kanaler, veje og søer, som står i forbindelse med landbrugsmæssige eller jagtmæssige formål, samt anlæg af diger på samme måde som hidtil til forøgelse af den naturlige tilvækst af landbrugsarealerne.

Der må ikke etableres nogen form for dambrug i området.

§ 3. Der må ikke etableres bilophugningspladser og lossepladser eller hemkastes affald.

§ 4. Der må ikke beplantes eller tilsås med træer og buske, bortset fra tilvejebringelse af beplantning omkring eksisterende beboelses- og landbrugsbygninger, som forbliver eller etableres i området. Fredningsnævnet kan dog tillade beplantning i øvrigt, når særlige grunde såsom behov for læplantning taler derfor.

§ 5. Arealer, som ved fredningssagens rejsning den 15. april 1971 henlå som vedvarende græs, overdrev, sump eller rørskov, må ikke opdyrkes. Dog må græsarealer pløjes til nødvendige rensningsafgrøder i indtil 3 år ad gangen.

§ 6 a. Der må ikke uden fredningsnævnets samtykke anvendes kemiske bekæmpelsesmidler på arealer, der henligger som græs, overdrev, sump eller rørskov. Fredningsnævnet kan kun give et sådant samtykke efter indhentet udtalelse fra naturfredningsrådet.

b. Rørskovsarealerne må afskæres. Afhøstning og bortkørsel af rør og redskaber i selve rørskovsarealerne skal ske i perioden mellem den 1. september og 15. marts. Fredningsnævnet kan under særlige forhold tillade, at denne periode udstrækkes. En sådan tilladelse kan kun gives efter indhentet udtalelse fra naturfredningsrådet.

c. De på områderne "Store Mjøl", "Lille Mjøl" og "Grønbjerg" eksisterende jagthytter og sommerhuse, der ikke måtte være krævet fjernet i henhold til anden lovbestemmelse, skal fjernes, når de, der var ejere af bebyggelserne den 3o. marts 1971, opgiver brugen af disse, og i alle tilfælde senest den 1. januar 1995. Retten til den fortsatte brug gælder tillige en ejers efterlevende ægtefælle. Jagthytterne og sommerhusene kan således ikke gøres til genstand for salg.

Der må ikke foretages nogen udvidelse af hytterne og sommerhusene.

Der tillægges fredningsplanudvalget ret til for egen regning at fjerne huse og hytter, der ikke længere er i brug.

d. Af hensyn til den brug, almenheden lovligt kan gøre af arealerne, kan fredningsnævnet tillade, at fredningsplanudvalget og/eller kommunalbestyrelsen efter aftale med ejerne og jagtrådet anlægger stier og parkeringspladser samt opsætter anvisningsskilte, eventuelt indeholdende færdselsregler. I forbindelse hermed tages der stilling til spørgsmål om hegn, sandflugtsbekæmpelse m.v.

e. Arealerne kan af fredningsplanudvalget eller af ejerne med fredningsplanudvalgets forudgående tilladelse undergives en særlig landskabspleje med det formål at sikre eller udbygge arealernes videnskabelige og rekreative værdier. Forinden fredningsplanudvalget tillader en ejer at foretage sådan landskabspleje eller selv lader foretage denne, skal udvalget indhente naturfredningsrådets udtalelse om den påtænkte foranstaltning.

f. Såfremt den hidtidige driftsform ikke praktiseres af ejerne eller brugerne, og vedkommende areal som følge deraf ændrer karakter, skal fredningsplanudvalget være berettiget til, efter at have indhentet naturfredningsrådets udtalelse og efter forudgående varsel til ejeren og uden udgift for denne, at lade arealerne afgræsse eller på anden måde behandle, således at den nuværende landskabelige karakter bevares.

g. Der tillægges almenheden adgang til kørende og gående færdsel på de på medfølgende kort angivne veje og til gående færdsel på de på kortet viste stier. I jagtsæsonen (1/8 - 31/12) er der i tiden fra 1 time før solnedgang og til 1 time efter solopgang ikke adgang til færdsel med motordrevet køretøj på vejen mellem Nordladen og grænsen til fuglereservatet "Tipperne".

h. Nærværende kendelse er ikke til hinder for lovlig udøvelse af sædvanlig jagtkontrol.

§ 7. Påtaleberettiget for Ringkøbing amt er fredningsnævnet for Ringkøbing amts fredningskreds.

Påteleberettiget for Ribe amt er fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds.

b. Særligt vedrørende enkelte ejendomme.

Lb.nr. 42, miljøministeriet (matr.nr. 156 ao, Søgård Hovedgård, Holmsland klit).

a. Fredningen skal ikke være til hinder for en udvidelse af den eksisterende parkeringsplads samt etablering af yderlige re en parkeringsplads og en vej mellem disse parkeringspladser. Tegninger og planer vedrørende de pågældende arbejder skal, for inden disse udføres, forelægges fredningsnævnet til godkendelse

b. Fredningen skal ikke være til hinder for rekonstrukti- on af en "Esehytte" på tomten for den oprindelige hytte på områ det ved Vestre havn matr.nr. 156 ao på betingelse af, at huset alene anvendes til opbevaring af fiskeredskaber, at der ikke fo retages salg af fisk eller andet, samt at huset ikke benyttes til beboelse.

Lb.nr. 69, Alfred Dahl Martinussen (matr.nr. 156 ap, Søgård Ho- vedgård, Holmsland klit).

Fredningen skal ikke være til hinder for, at ejeren ef- ter forud indhentet godkendelse fra fredningsnævnet genopfører en garage på den eksisterende cementsokkel nordøst for det på grunden værende sommerhus.

Lb.nr.71, Johanne Brodersen (matr.nr. 156 ad, Søgård Hovedgård, Holmsland klit).

Fredningen skal ikke være til hinder for, at ejeren ved mageskifte med miljøministeriet (tidligere klitvæsenet) er- hverver en grund i Holmsland klit. Grunden kan bebygges med et hus efter fredningsnævnets godkendelse.

Såfremt et mageskifte ikke kan gennemføres, skal fred- ningen ikke være til hinder for, at der med fredningsnævnets godkendelse på matr.nr. 156 ad, Søgård Hovedgård, Holmsland kli tillades opført et nyt stråtækt hus af størrelse svarende til det nuværende hus, sydvest for dette og i stedet for dette.

Lb.nr. 75, forsvarsministeriet (matr.nr. 156 pm, Søgård Hoved- gård, Holmsland klit) og lb.nr. 42, miljøministeriet (matr.nr. 156 ao, Søgård Hovedgård, Holmsland klit).

Fredningen skal ikke være til hinder for, at der på de af forsvaret ejede og de af forsvaret hos miljøministeriet le- jede militære øvelsesarealer foretages mindre anlægsarbejder,

efter at disses udformning og placering er godkendt af fredningsnævnet.

III. Erstatninger.

A. Fredningsnævnet fastsatte - bortset fra enkelte tilfælde, hvor intet tab skønnedes lidt - erstatningerne efter følgende hovedretningslinier:

1) For arealer, der ikke er klitfredede, og som ikke er at betragte som et vandareal	9oo kr. pr. ha
2) Klitfredede arealer	2oo kr. pr. ha
3) Egentlige vandarealer	15o kr. pr. ha
4) pr. hyttelejemål (lovlige hytter)	1.ooo kr.

For anslåede mistede jagtindtægter som følge af jagthytternes fjernelse tilkendtes der 2oo.ooo kr. til fordeling med 2/3 til Hartkorns Værn, 1/12 til I/S Gl. Værn, 1/12 til I/S Dagsletters Værn og 1/6 til Bjålum klits lodsejerforening.

For de med den forøgede færdsel med motorkøretøjer forbundne øgede vedligeholdelsesudgifter og for ulemper tilkendtes I/S Dagsletters Værn og I/S Hartkorns Værn en skønsmæssig erstatning på henholdsvis 16.ooo kr. og 8.ooo kr.

Endelig tilkendte fredningsnævnet til hver enkelt hytteejer en i hvert tilfælde skønsmæssig fastsat erstatning som følge af kendelsens bestemmelse om fjernelse af hytterne senest 3o. marts 1983.

B. Overfredningsnævnet fremsatte erstatningstilbud efter følgende retningslinier:

1) Arealer bortset fra klitfredede arealer	5oo kr. pr. ha
2) Klitfredede arealer	2oo kr. pr. ha
3) Egentlige vandarealer	15o kr. pr. ha
4) Pr. hyttelejemål (lovlige hytter)	5oo kr.

og kunne iøvrigt tiltræde de særligt tilkendte erstatninger i

hvert enkelt tilfælde, bortset fra erstatningerne til hytteejere på lejet areal.

Efter påstand herom blev der til Bjålum ejerlaug fremsat tilbud om 8.ooo kr. for forøget vedligeholdelse af vej, hvilket blev modtaget.

Overfredningsnævnet fandt vedrørende huse og hytter, at der med så lange opsigelsesvarsler som indrømmet af overfredningsnævnet ikke efter gældende dansk ekspropriationsret kunne antages at tilkomme hus- og hytteejere på lejet areal noget krav på erstatning, hvorved blev bemærket, at der ikke for nogen af disse sås at foreligge særligt varigt sikrede lejemål. Overfredningsnævnet ophævede derfor fredningsnævnets bestemmelse om erstatning for fjernelse af bebyggelsen.

28 ejere - ca. 1.8oo ha - accepterede overfredningsnævnets tilbud. Endvidere accepterede enkelte grupper af ejere erstatninger for særlige tab, jfr. ovenfor punkt A, bortset fra tab som følge af, at hyttebebyggelsen er krævet fjernet. Lodsejerlauget Bjålum klit, som påstod sig tilkendt erstatning for tab på grund af en forventet nedgang i jagtlejeindtægterne, kunne ikke tiltræde overfredningsnævnets afvisning af kravet.

C. Taksationskommissionen.

De løbenumre, for hvis vedkommende erstatninger er fastsat ved taksation, er følgende:

1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 2o, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 3o, 34, 39, 43, 46, 47, 49, 5o, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 6o, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 77, 78, 79, 8o og 81. Endvidere uden lb.nr. lodsejerlauget Bjålum klit. Ved en den 22. september 1975 afsagt taksationskommissionskendelse er erstatningerne vedrørende disse ejendomme blevet fastsat.

Kommissionen fandt med hensyn til fastlæggelse af en takst for arealerstatningerne, at der for arealer, som er undergivet fredning i henhold til lovgivningen om bekæmpelse af sandflugt (klitfredning), i overensstemmelse med den af kommissionen sædvanligt fulgte praksis ikke findes at burde ydes erstatning, idet ejernes udnyttelsesmuligheder allerede ved de

nævnte regler er undergivet sådanne begrænsninger, at det ikke kan antages, at de ved den fredning, som nu gennemføres, lider noget tab.

Kommissionen fastsatte herefter erstatningen på grundla af en takst på 7oo kr. pr. ha for de ikke klitfredede arealer. Dog fandtes intet erstatningsbeløb at burde sættes lavere end 5oo kr., ligesom der, hvor der ved anvendelse af de af taksationskommissionen anvendte takster kun fremkom uvæsentlige forskelle fra de af overfredningsnævnet tilbudte erstatningsbeløb, ikke fandtes at burde ske nedsættelse i forhold hertil.

Et spørgsmål om eventuel erstatning til lb.nr. 77 for mistet adgang til anlæggelse af øst-vestgående flyvelandingsbane fandtes at henhøre under erstatningsopgøret efter by- og lan zoneloven og være fredningssagen uvedkommende.

Herudover fastsatte kommissionen erstatningerne i overensstemmelse med overfredningsnævnets tilbud og fandt som overfredningsnævnet, at fredningsservitutten ikke indeholdt bestemmelser, som begrænsede jagtudøvelsen på Bjålum klit lodsejerlaugs arealer, hvorfor der ikke kunne tilkomme lodsejerlauget erstatning som påstået.

Endelig har kommissionen i en taksationskendelse af 17. august 1976 tiltrådt, at der ikke tilkendtes en hytteejer - Bendt Knutzon, Havtornevej lo B, Århus - erstatning på grund af, at hans på lejet areal beliggende hytte skal fjernes senest 1. januar 1995.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Ribe amts fredningskreds den 29. december 1972 afsagte kendelse stadfæstes, således at der pålægges nedennævnte ejendomme de foran under II C, 2 a, fastsatte generelle bestemmelser i det omfang, der ikke under II C, 2 b, er gjort undtagelser ved særbestemmelser.

I erstatning tilkendes følgende beløb, der alle er udbetalt:

Lb. nr.	Matr.nr. m.m.	Fredet areal / heraf klitfredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
1.	44 b, 45 b, 43, Bjålum, Sdr. Bork.	19,7 / 8,4	Magdahl Aae, Obling, Sdr.Bork, 6893 Hemmet.	8.ooo
2.	53, Bjålum, Sdr. Bork.	6,7 / 1,5	Gunnar Andersen, Obling, Sdr.Bork, 6893 Hemmet.	2.9oo
3.	2o, Bjålum, Sdr. Bork. 2o hyttelejemål.	o,4 / o	Aage Sørensen, 6732 Guldager.	1o.3oo
4.	14 d, Bjålum, Sdr. Bork. 5 hyttelejemål	o,9 / o	Fru Birtha Buch, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.95o
5.	9 a, 8 a, Bjålum, Sdr. Bork.	5,5 / o	Carl Bloch, Nr. Bork, 6893 Hemmet.	4.ooo
6.	29, 3o, 31, Bjålum, Sdr. Bork.	4,7 / o	Ejvind Brarup, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	3.3oo
7.	23 b, Bjålum, Sdr. Bork.	3,5 / o	Hans Brarup, Nr. Bork, 6893 Hemmet.	2.4oo
8.	49 c, 5o, 51, 52, Bjålum, Sdr. Bork.	11,4 / 5,2	Oskar Brarup, Obling, Sdr.Bork, 6893 Hemmet.	4.8oo
9.	37, Bjålum, Sdr. Bork.	4,1 / o	Andreas Christiansen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.9oo
1o.	35 a, Bjålum, Sdr. Bork.	3,7 / o	Jes Peder Christiansen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	1.85o

Lb. nr.	Matr.nr. m.m.	Fredet areal / heraf klitfredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
11.	27, Bjålum, Sdr. Bork.	1,4 / o	Chr. Koldtoft Christensen, Sdr.Bork, 6893 Hemmet.	1.000
12.	18 a, 6, Bjålum, Sdr. Bork.	6,8 / o	Jens Bloch, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	4.600
13.	21, 22, 23 a, Bjålum, Sdr. Bork.	4,4 / o	Henning Jensen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.200
14.	39 a, Bjålum, Sdr. Bork. 31 hyttelejemål	35,4 / 17,o	Lars Jensen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	28.100
15.	1 a, 4 a, Bjålum, Sdr. Bork.	4,2 / o	Laurids Jensen, Aldershvile, 683o Nr. Nebel.	2.96o
15a.	1 y, 4 c Bjålum, Sdr. Bork.	26,8 / 18,6	Kroejer Aage Jensen m.fl., Vesterlund, 683o Nr.Nebel.	5.o4o
16.	54, 55, Bjålum, Sdr. Bork.	5,2 / 2,3	Jens Peter Jensen, Sdr. Bork, Obling, 6893 Hemmet.	2.46o
17.	14 b, Bjålum, Sdr. Bork.	3,3 / o	N.P. Jørgensen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.4oo
18.	47 a, Bjålum, Sdr. Bork.	4,6 / 2,9	Astrid K.Clausen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	1.43o
19.	25, 26, Bjålum, Sdr. Bork.	4,o / o	Kjær M. Clausen, Nr. Bork, 6893 Hemmet.	2.8oo

Lb nr.	Matr.nr. m.m.	Fredet areal / heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
2o.	42, Bjålum, Sdr. Bork.	21,2 / 1o,5	Peder Christiansen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	7.8oo
21.	19, Bjålum, Sdr. Bork. 28 hyttelejemål	5,2 / o	Ebbe Sommer Larsen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	21.1oo
22.	4o a, 41 a, Bjålum, Sdr. Bork.	11,6 / 2,o	Niels Chr. Larsen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	6.4oo
23.	1o c, 1o a, Bjålum, Sdr. Bork.	7,4 / o	Niels P.Madsen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	5.2oo
24.	13, Bjålum, Sdr. Bork.	5,5 / o	Svend N.Nedergaard, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.75o
25.	7 b, 7 a, Bjålum, Sdr. Bork.	5,3 / o	Niels Erik Nyland, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	3.6oo
26.	45 a, Bjålum, Sdr. Bork.	15,1 / 2,7	Gunnar Engberg Pedersen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	8.7oo
27.	49 a, Bjålum, Sdr. Bork.	4,3 / 1,4	Laurids Siem, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	2.ooo
28.	82, Bjålum, Sdr. Bork.	2,o / o	Arne Thomsen, Sdr. Bork Mærsk, 6893 Hemmet.	1.5oo
29.	15 a, Bjålum, Sdr. Bork. 2 hyttelejemål	12,4 / o	Laurids Sommer, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	9.7oo
3o.	3d b, Bjålum,	2,o	Tage Sorensen,	1.3oo

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
31.	33, 32, 48 a, 49 b, Bjålum, Sdr. Bork.	8,0 0	Søren L. Sørensen, Nr. Bork, 6893 Hemmet.	4.000
32.	24 a, Bjålum, Sdr. Bork.	2,7 0	Waldemar Sørensen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	1.350
33.	28 a, Bjålum, Sdr. Bork.	5,7 0	Fru Betty Heiselberg, Vestermark, Sdr. Bork, 6893 Hemmet, hensiddende i uskiftet bo efter Peter Vestermark.	2.850
34.	1 b, 1 c, 1 d, 1 e, 1 f, 1 g, 1 h, 1 i, 1 k, 1 l, 1 m, 1 n, 1 o, 1 p, 1 q, 1 r, 1 s, 1 t, 1 u, 1 v, Bjålum, Sdr. Bork.	9,4 0	Kr. Ølgaard, Stauskjær, 6800 Varde.	6.600
36.	3 a, Bjålum, Sdr. Bork, + umatr.areal, incl.jagttabserstatning. 72 hyttelejemål.	725,8 12,4	I/S Dagsletters Værn, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	427.847
37.	2, Bjålum, Sdr. Bork, + umatr.areal, incl. jagttabserstatning.	8,5 0	I/S Gl. Værn, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	20.917
38.	3 b, Bjålum, Sdr. Bork, incl. jagttabserstatning.	949,7 0	I/S Hartkornsværn, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	616.183
38 a.	Bjålum klits lodsejerforening, jagttabserstatning.		v/Peter Christiansen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	33.333

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal / heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
39.	1 x, 4 b, 4 d, 4 e, 4 f, 4 g, 4 h, 4 i, 4 k, 4 l, 4 m, 4 n, 4 o, 4 p, 4 q, 4 r, 4 s, 4 t, 4 u, 4 v, 4 x, 4 y, 4 z, Bjålum, Sdr. Bork.	10,6 / o	Laurids Sommer Jacobsen, Bjålum, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	7.400
41.	5 c, Bjålum, Sdr. Bork, 1 sommerhus.	0,8 / o	S.A. Kobberup, Nymindegab, 6830 Nr. Nebel.	35.000
42.	38 b, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, Bjålum, Sdr. Bork, 156 ao, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	238,2 / o	Klitdirektoratet, Vejers, 6840 Oksbøl.	o
43.	41 b, Bjålum, Sdr. Bork.	13,5 / 9,9	Fru Hilda Stenum, 6880 Tarm.	2.500
44.	34 b, Bjålum, Sdr. Bork.	2,8 / o	Kaj Aa. Bloch, Kollevej, 6830 Nr. Nebel.	1.400
45.	40 b, Bjålum, Sdr. Bork. 1 hyttelejemål.	1,5 / o	Niels P. Nielsen, Dejrup, 6855 Otterup.	1.250
46.	61, Bjålum, Sdr. Bork.	13,1 / 7,4	Jørgen Vang Andersen, 6960 Hvide Sande.	4.330
47.	8 c, Bjålum, Sdr. Bork.	1,3 / o	Stefan M.Jørgensen, Bork Mærsk, 6830 Nr. Nebel.	900
48.	14 a, Bjålum, Sdr. Bork.	8,7 / o	Sdr. og Nr. Bork sogns menighedsråd, 6893 Hemmet.	4.350

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal / heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
49.	23 c, Bjålum, Sdr. Bork.	2,4 / o	Niels Ove Hansen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	1.7oo
5o.	36 a, Bjålum, Sdr. Bork.	1,1 / o	Laurids Hansen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	8oo
51.	46 a, 47 b, 48 c, Bjålum, Sdr. Bork.	12,5 / 2,7	Anton Kjeldsen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	5.44o
52.	48 b, Bjålum, Sdr. Bork.	4,5 / 3,3	Fru Oline Christensen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	8oo
53. 54. 55.	56, 59, 63, Bjålum, Sdr. Bork.	61,6 / 32,4	Hans Børge Hansen, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	21.o8o
56.	62, Bjålum, Sdr. Bork.	4,2 / 1,7	Laurids H.Jensen, Obling, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	1.8oo
57.	del af 11 b, 12 b, Bjålum, Sdr. Bork.	4,6 / o	K. Sommer Andersen, Bjålum, Sdr. Bork, 6893 Hemmet.	3.2oo
58.	6o, Bjålum, Sdr. Bork.	5,3 / 1,4	Sdr. Bork sogns menighedsråd, 6893 Hemmet.	2.23o
6o.	156 p, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	2,9 / o	N. Chr. Sivert Jensen, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	2.ooo
61.	del af 156 g, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	11,3 / o	Johan G. Rauhe, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	7.9oo
62.	156 u, 156 cd, del af 156 i, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	15,4 / o	Sigfred R.Jensen, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	1o.8oo

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
63.	156 cn, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	1,5 o	A. Bollerup Sørensen, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	1.1oo
64.	del af 156 h, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	1o,o o	Verner B. Esmark, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	7.ooo
65.	del af: 156 f, 156 r, 156 aa, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	9,3 o	C.O. Olesen, Nørrebrogade 176, 22oo København N.	6.5oo
66.	del af 156 a, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit + umatr.areal.	57,o o	Chr. Aage Dahl, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	39.9oo
67.	156 aæ, 156 aø, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	o,1 o	Aage Held Pedersen Åge Nielsensvej 29, 78oo Skive.	5oo
68.	del af 156 av, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	o,4 o	C. Villadsen, Dalgasvej 2o, 74oo Herning.	5oo
69.	156 ap, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	o,1 o	A.D. Martinussen, Elmevej 3, 74oo Herning.	5oo
7o.	316, 156 ak, 156 am, 156 ax, Søgård Hovedgård Holmsland Klit, 5 eu, Lønne Præstegård, Lønne, 156 al, 156 ay, 156 az, 156 ei, Bjerregård, Lønne.	24,o o	Statens vandbygningsvæsen, 695o Ringkøbing.	o

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal / heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
71. 71 a.	156 ad, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit (udgået), nu 156 aiu samme ejerlav (lb.nr. 71 a).	0,5 0	Johanne Brodersen, 683o Nr.Nebel.	5oo
72.	156 af, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	0,9 0	A. Bloch Sørensen, m.fl., N.Jespersensvej 1, 2ooo København F.	5oo
73.	156 z, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	2,5 2,0	Fru Marianne Jacobsen, Helge Gram, Henrik Gram v/Henrik Gram, 683o Nr. Nebel.	65o
74.	156 æ, 156 ø, 156 eg, Bjerregård, Lønne.	2,0 1,5	Fru Marianne Jacobsen, Helge Gram, Henrik Gram v/Henrik Gram, 683o Nr. Nebel.	55o
75.	156 pm, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit, 77, 78, 79, Lønne Præstegård, Lønne.	3o,o o	Forsvarsministeriet, Koldinghus Staldgård, 6ooo Kolding.	o
76.	5 a, 5 o, 5 ck, 5 hh, 5 kk, Lønne Præstegård, Lønne, 317, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	18,2 o	Søren Sillesen, Nymindegab, 683o Nr. Nebel.	9.1oo
77.	5 b, 5 ll, 5 mm, Lønne Præstegård, Lønne.	51,4 o	Mette Kristensen, Nymindegab, 683o Nr. Nebel.	36.ooo

Lb. nr.	Matr.nr.	Fredet areal heraf klit-fredet	Navn og adresse	Erstatning kr.
78.	5 bh, Lønne Præstegård, Lønne.	3,5 o	Halldor Gunnløgsson, Strandvejen 268, 296o Rungsted.	2.5oo
79.	5 ii, Lønne Præstegård, Lønne.	1,6 o	Folmer Drewsen, Bjerregård, 696o Hvide Sande.	1.1oo
8o.	del af 5 pp, Lønne Præstegård, Lønne.	9,2 o	Magnus Kristensen og Helga Kristensen, Vesterlund, 683o Nr. Nebel.	6.4oo
81.	156 hk, Søgård Hovedgård, Holmsland Klit.	1,1 o	Kaj Jensen, Fredericiavej 75, 7loo Vejle.	8oo
82.	færdselsret.		Bjålum lodsejerforening v/Arne Thomsen, Bork Mærsk, 683o Nr. Nebel.	8.ooo

ialt fredet 2598,1 ha, heraf er 147,2 ha fredet i henhold til sandflugtslovgivningen.

Omkostninger.

De samvirkende danske Landboforeninger v/konsulent Verner Hansen, Viby J.	lo.ooo
Landsretssagfører Johs. F. Gravesen, Viborg.	24.ooo
"Klientklubben" - ca. 45 ejere - v/Lars Jensen, Obling.	3.471
ialt	kr. 1.553.971

Samtlige erstatninger med undtagelse af omkostningsbeløbene er forrentet med 8 % p.a. fra den 29. december 1972 til udbetalingen, der har fundet sted. Udgifterne er udredet med 9/lo af statskassen og 1/lo af Ribe og Ringkøbing amter.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

E. Lyngsie Jakobsen.

ic

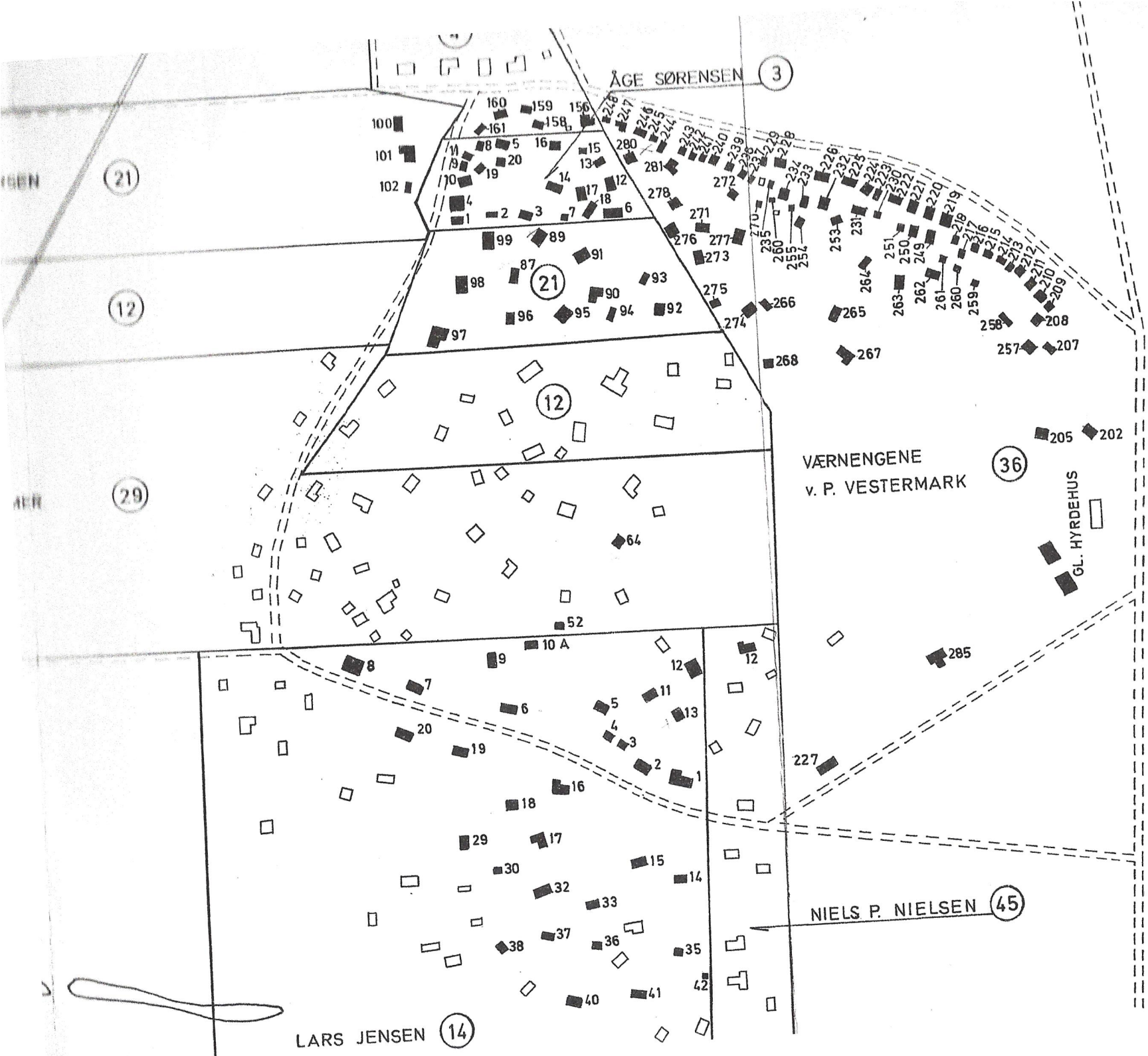
ÅGE SØRENSEN 3
21
12
29
21
12
VÆRNENGENE
v. P. VESTERMARK 36
GL. HYRDEHUS
NIELS P. NIELSEN 45
LARS JENSEN 14

)L" OG „LILLEMJØL"

NY VÆRN ENGE

:NDELSE SKAL FJERNES
983.

IFATTES AF FREDNINGSSAGEN
.T. ANDEN LOVBESTEMMELSE)

PÅ GRUNDLAG AF
ER DELVIS KOORDINERET
T.
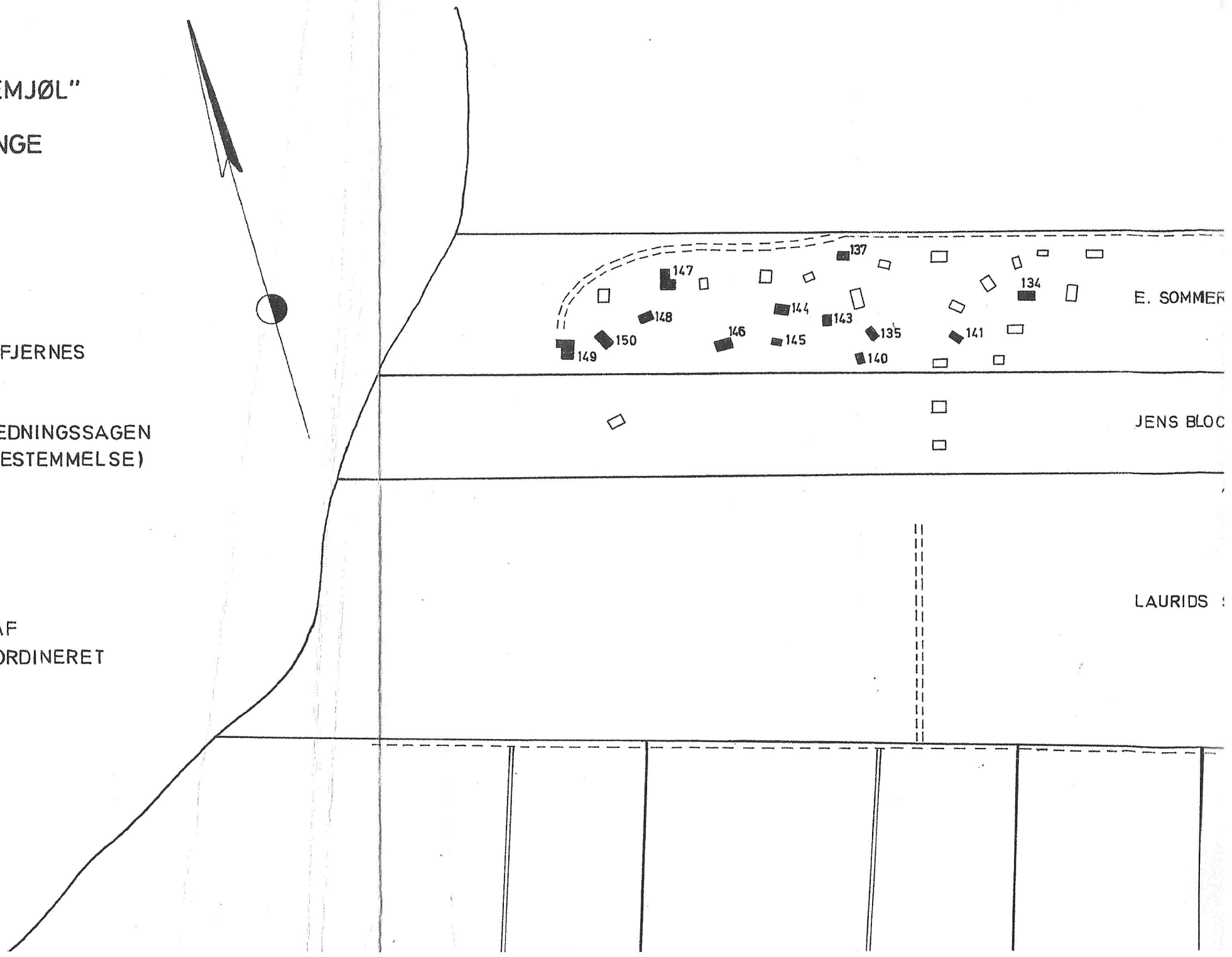
:D TINGLYSNING